

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ
ВП НУБІП АГРОНОМІЧНА ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ
на 2016-2020 рр.
(проект)

Актуальність. Загострення конкуренції серед ВНЗ, зменшення державного фінансування освіти та науки, розширення автономності університетів та підсилення статусу «дослідницький університет» сприяє пошуку нових конкурентних переваг. Для НУБіП такими можуть стати відокремлені підрозділи, зокрема, агрономічна дослідна станція. Отже, основна мета програми – це створення конкурентних переваг агро-станції та НУБіП в цілому.

Принципи.

1. Агрономічна дослідна станція – підрозділ університету, чітко керується його статутом та положенням про відокремлений підрозділ.

2. Місія агрономічної дослідної станції: забезпечення наукових досліджень за визначеним напрямком дослідницького університету НУБіП, практична підготовка студентів та інноваційна виробнича діяльність.

3. Агрономічна дослідна станція – неприбутковий підрозділ, але діяльність її не має бути збитковою.

4. Агрономічна дослідна станція – зона вільна від корупції.

5. Агрономічна дослідна станція застосовує міжнародні стандарти корпоративного управління та культури, наукового менеджменту.

6. Кадровим резервом та пріоритетними кандидатами на посади агрономічної дослідної станції є кращі випускники НУБіП.

7. Агрономічна дослідна станція приймає активну участь у виконанні програми соціально-економічного розвитку селища Пшеничне.

Аналіз ситуації. Внаслідок воєнної агресії Росії, зменшення фінансування, слабкого менеджменту ресурсно потужна дослідна станція прийшла в занепад:

- сальдо балансу станції негативне, сягає до 2 млн грн;

- кредиторська заборгованість близько 2 млн грн;

- стан машино-тракторного парку незадовільний;

- близько 500 га земель (половина угідь) видана в оренду;

- переорані пасовища також віддані орендарам;

- наукова робота знаходиться на незадовільному рівні: корпус для навчально-наукових лабораторій пустий, дослідні ділянки засіваються та обробляються випадковими агрегатами на наднизькому рівні (насінина зверху, рядки нерівні, таблички та оформлення відсутні);

- найголовніша наукова лабораторія – бібліотека знаходиться в аварійному стані (як, до речі, й будинок культури);

- сад старий запущений, сад молодий недоглянутий, лісополоси та осушуючі рівчачки позаростали чагарниками і слугують розсадниками хвороб і шкідників;

- ставки, які де-юре належать станції, де-факто їй не належать, там халяпують місцеві підприємці, ні копійки не сплачуючи ні до бухгалтерії станції ні до бюджету місцевої сільради;

- деревообробний цех знищено, будівля згорена;

- будівельна бригада розпущена;

- на землях станції утворено сміттєзвалище;

- на фермі відсутній будь який контроль, у тому числі санітарний зав. фермою Н.М. Якимчук обіймає 3 посади одночасно, ветлікар – 3, головний агроном обіймає посаду заступника директора по науці, весь адмінперсонал "сидить на 2-3 стільцях";

- техніка на фермі зберігається в неналежному стані;

- корів не виганяють на пасовища;

- відсутні накриття в літніх таборах;

- свинокомплекс незадіяний, лунають пропозиції щодо його розкомплектування;

- опалення гуртожитку загрозовано нефункціональне;

- проблема житла для працівників вирішується лише силами студентського гуртожитку;

- голова сільради А.О. Мусієнко засвідчила про

200 заяв на виділення земельних ділянок за рахунок земель станції, аргументуючи це неефективним господарюванням станції. Крім того наголошує на ймовірній необхідності сплатити станцією чи університетом податок на землю в сумі біля 300 тис. грн;

- про цю ситуацію гол. бухгалтер який обіймає посаду юриста С.І. Дорофеева не знає;

- заробітна плата отримується готівкою без належної охорони;

- спостерігається низький рівень виконавської дисципліни, зафіксовані часті випадки знаходження на робочому місці в нетверезому стані;

- на посадах, що потребують допуски різних рівнів, працюють фахівці без них;

- частішають випадки колективного незадоволення студентів умовами практики, проживання, харчування та ін.

Таким чином, стартові умови програми можна віднести до категорії складних, але небезнадійних. Ситуацію потрібно змінювати негайно, поки цими питаннями не зайнялись відповідні державні органи.

Основні напрямки програми:

1. Науковий.

2. Навчальний.

3. Виробничий.

4. Комерційний.

5. Соціально-економічний.

6. Кадровий.

7. Міжнародний.

Основні завдання**1. Наука.**

1.1. Привести у відповідність до статусу агрономічної дослідної станції дослідницького університету положення, кадровий склад, стандарти менеджменту.

1.2. Провести науково-практичну конференцію, присвячену 60-річчю створення станції та конкурсу бізнес-планів розвитку.

1.3. Ініціювати створення координаційної ради по спеціалізації.

1.4. Уточнити та доповнити переліки тем випускних кваліфікаційних робіт студентів, кандидатських та докторських дисертацій пошукувачів за актуальною для розвитку станції тематикою. Гарантувати належні умови для проведення досліджень та можливість працевлаштування.

1.5. Активізувати роботу щодо отримання грантів на наукові дослідження.

2. Практика студентів та аспірантів.

2.1. Поновити «Порядок проходження практичної підготовки на агрономічній дослідній станції».

2.2. Ввести дисциплінарну та фінансову відповідальність керівників та учасників практичного навчання за порушення «Порядку».

2.3. Модернізувати механізми практики у формі бізнес-інкубатора.

2.4. Ввести практичну підготовку кращих випускників з частковим виконанням обов'язків працівників станції.

2.5. Відновити студентські буд- та сільгоспзагони в рамках практичної підготовки.

3. Виробництво.

3.1. Підняти рівень виробництва до інноваційного та прибуткового (відеоспостереження, GPS-навігація, метеомоніторинг).

3.2. Перебудувати виробничу діяльність за кращими бізнес-планами.

3.3. Поновити та покращити існуючий тракторний парк.

3.4. Відновити діяльність будівельної бригади, деревообробного цеху, олійниці, млина, крупорушки, біодизельної установки, рибогосподарства, свинарства, вівчарства, птахівництва тощо.

3.5. Проводити апробацію наукових розробок вчених університету (розбивка інтенсивного саду, розмноження нових сортів та ін.).

4. Комерціалізація.

4.1. Створити відділ маркетингу з повноваженнями та обов'язком поповнення обігових коштів станції усіма доступними законними способами (від реалізації чаїв липового, лікарських трав до фасування гною сипцю).

4.2. Відкрити в приміщенні НУБіП маркету по пільговій реалізації продукції агростанції та інших відокремлених підрозділів.

4.3. Укласти угоду з профкомом університету про соцхарчування.

4.4. Систематично приймати участь в сільськогосподарських ярмарках м. Києва та ін.

4.5. Через систему закупівель «Прозорро» укласти угоди про постачання продукції.

5. Соціально-економічна діяльність.

5.1. Налагодити тісну співпрацю з місцевою громадою, переконати в неможливості відведення земе-

льних учасків за рахунок угідь агростанції та змінити на позитивний імідж агростанції як наукового центру та доброго господаря.

5.2. Запланувати на перспективу при наявності вільних коштів будівництво службового житла за державними та міжнародними проектами.

5.3. Розробити та запровадити програму енергозбереження.

5.4. Вирішити питання із закриттям сміттєзвалища.

5.5. Відновити роботу будинку культури та бібліотеки.

6. Кадрова політика.

6.1. Зайняти вакантні посади шляхом оголошення конкурсу, створення кадрової комісії та кадрового резерву станції.

6.2. Постійне підвищення кваліфікації та запровадження міжнародних стандартів корпоративного управління.

6.3. Створення дієвої команди ефективних менеджерів, запровадження норм корпоративної культури.

6.4. Оптимізація посадових інструкцій та системи управління.

6.5. Створити студентську дирекцію станції.

7. Міжнародна діяльність.

7.1. Разом з міжнародним відділом НУБіП постійно приймати участь в міжнародних проектах Горизонт, Темпус, Тасіс та ін.

7.2. Ініціювати при наявності умов проведення досліджень та стажування студентам та слухачам університетів – партнерів з інших країн.

7.3. Створити міжнародний центр зеленого туризму.

7.4. Проведення та участь в міжнародних наукових заходах.

7.5. Налагодити співпрацю з подібними науковими підрозділами з метою обміну досвідом та створення спільних проектів.

Умови, форми і механізми реалізації програми

Для успішної реалізації програми потрібні сприятливі умови зовнішнього та внутрішнього середовища. На жаль, перспективи розвитку факторів зовнішнього середовища не є позитивними. Автор не очікує суттєвих надходжень з державного бюджету для реалізації програми, хоча вирішення принципів завдань, як наприклад оновлення техніки, придбання наукового обладнання та дослідних зразків, без фінансової допомоги університету неможливі.

Ефективний менеджмент станції здатен створити сприятливі умови внутрішнього середовища, що дасть змогу виконати значну кількість завдань програми. Комерціалізація наукових досліджень дозволить покращити соціальне становище дослідників та поповнити рахунки станції.

Основними механізмами реалізації програми є розробка та затвердження положення про агрономічну дослідну станцію, стратегії розвитку станції до 2025 року, положень про практичну підготовку, студентські загони, кадрову комісію, кадровий резерв, вчену раду станції, рішення вченої ради університету, накази та розпорядження ректора, рішення вченої ради станції, накази та розпорядження директора.

Фінансовий план :**Економічне обґрунтування вирощування озимої пшениці (в розрахунку на 1 га)**

Показники	Одиниці виміру	При урожайності 36,7 ц/га (середня урожайність за останні 5 років)		
		кількість	ціна за одиницю, грн	вартість-всього, грн
Виробничі витрати:				
Насіння	кг	220	4,50	990,00
Міндобрива: суперагро	кг	100	10,00	1000,00
аміачна селітра	кг	100	8,00	800,00
Засоби захисту рослин:				
протруювач: Раксіл Ультра	кг	0,25	680,00	170,00
гербіциди: Гранстар Голд	кг	0,02	7524,00	150,48
фунгіциди: Фалькон	л	0,5	785,00	392,50
Пальне	кг	46,0	18,70	860,20
Мастила				43,01
Ремонт				308,43
Загально-виробничі витрати та інші				707,19
Амортизація				433,75
Заробітна плата:				
механізовані роботи	люд/год	7,1	40,00	284,00
ручні роботи	люд/год	3,2	20,00	64,00
Орендна плата за землю				680,00
Разом витрат на 1 га	грн			6883,56
Собівартість 1 тонни	грн			1875,63
Витрати на збут 1 тонни продукції	грн			168,80
Повна собівартість 1 тонни	грн			2044,43

Економічне обґрунтування вирощування кукурудзи на зерно (в розрахунку на 1 га)

	Одиниці виміру	При урожайності 63,4 ц/га (середня урожайність за останні 5 років)		
		кількість	ціна за одиницю, грн	вартість-всього, грн
Виробничі витрати:				
Насіння	кг	25	48,00	1200,00
Міндобрива: нітроамофоска	кг	300	10,40	3120,00
Засоби захисту рослин:				
гербіциди: Мілагро	л	1,0	3168,00	3168,00
інсектциди: Карате Зеон	л	0,2	770,00	154,00
Пальне	кг	83,0	18,70	1552,10
Мастила				77,61
Ремонт				556,30
Загально-виробничі витрати та інші				982,80
Амортизація				864,86
Заробітна плата:				
механізовані роботи	люд/год	9,25	40,00	370,00
ручні роботи	люд/год	2,50	20,00	50,00
Орендна плата за землю				680,00
Разом витрат на 1 га	грн			12775,67
Собівартість 1 тонни	грн			2015,09
Витрати на збут 1 тонни продукції	грн			295,40
Повна собівартість 1 тонни	грн			2310,49

Економічне обґрунтування вирощування сої (в розрахунку на 1 га)

	Одиниці виміру	При урожайності 15,6 ц/га (середня урожайність за останні 5 років)		
		кількість	ціна за одиницю, грн	вартість-всього, грн
Виробничі витрати:				
Насіння	кг	100	12,00	1200,00
Міндобрива: нітроамофоска	кг	200	10,40	2080,00
Засоби захисту рослин:				
протруювач: Максим	л	0,75	660,00	495,00
Планріз	л	0,18	70,00	12,60
гербіциди: Базагран М	л	3,0	199,00	597,00
Селект	л	1,8	638,00	1148,40
Хармоні	г	0,008	12012,00	96,10
Пальне	кг	43,2	18,70	807,84
Мастила				40,39
Ремонт				323,87
Загально-виробничі витрати та інші				544,10
Амортизація				351,07
Заробітна плата:				
механізовані роботи	люд/год	9,50	40,00	380,00
ручні роботи	люд/год	2,5	20,00	50,00
Орендна плата за землю				680,00
Разом витрат на 1 га	грн			8806,36
Собівартість 1 тонни	грн			5645,10
Витрати на збут 1 тонни продукції	грн			379,74
Повна собівартість 1 тонни	грн			6024,84

Економічне обґрунтування вирощування гороху (в розрахунку на 1 га)

	Одиниці виміру	При урожайності 20,2 ц/га (середня урожайність за останні 5 років)		
		кількість	ціна за одиницю, грн	вартість-всього, грн
Виробничі витрати:				
Насіння	кг	350	6,50	2275,00
Міндобрив: суперагро	кг	100	10,00	1000,00
Засоби захисту рослин:				
протруювач: Вітавакс 200 ФФ	л	0,3	255,20	76,56
гербіциди: Базагран М	л	3,0	199,10	597,30
інсектциди: Бі-58	л	1,0	226,60	226,60
Пальне	кг	38,5	18,70	719,95
Мастила				36,00
Ремонт				197,26
Загально-виробничі витрати та інші				307,72
Амортизація				217,46
Заробітна плата:				
механізовані роботи	люд/год	7,95	40,00	318,00
ручні роботи	люд/год	2,25	20,00	45,00
Орендна плата за землю				680,00
Разом витрат на 1 га	грн			6696,84
Собівартість 1 тонни	грн			3315,27
Витрати на збут 1 тонни продукції	грн			329,36
Повна собівартість 1 тонни	грн			3644,63

Економічне обґрунтування вирощування соняшнику (в розрахунку на 1 га)

	Одиниці виміру	При урожайності 21,6 ц/га (середня урожайність за останні 5 років)		
		кількість	ціна за одиницю, грн	вартість-всього, грн
Виробничі витрати:				
Насіння	кг	6	300,00	1800,00
Мінеральні добрива: нітроамофоска	кг	100	10,40	1040,00
аміачна селітра	кг	100	8,00	800,00
Засоби захисту рослин:				
гербициди: Гезагард	л	2,0	330,00	660,00
Харнес	л	3,0	220,00	660,00
інсектицид: Енжіо	л	0,18	1760,00	316,80
Пальне	кг	52,0	18,70	972,40
Мастила				48,62
Ремонт				362,67
Загально-виробничі витрати та інші				831,55
Амортизація				510,02
Заробітна плата:				
механізовані роботи	люд/год	9,30	40,00	372,00
ручні роботи	люд/год	2,6	20,00	52,00
Орендна плата за землю				680,00
Разом витрат на 1 га	грн			9106,06
Собівартість 1 тонни	грн			4215,77
Витрати на збут 1 тонни продукції	грн			509,74
Повна собівартість 1 тонни	грн			4725,51

Економічне обґрунтування вирощування ярого ячменю (в розрахунку на 1 га)

	Одиниці виміру	При урожайності 24,7 ц/га (середня урожайність за останні 5 років)		
		кількість	ціна за одиницю, грн	вартість-всього, грн
Виробничі витрати:				
Насіння	кг	220	4,00	880,00
Мінеральні добрива: суперагро	кг	100	10,00	1000,00
аміачна селітра	кг	100	8,00	800,00
Засоби захисту рослин:				
протруювач: Вінцит Форте	кг	1	517,00	517,00
гербициди: Гранстар Голд	кг	0,02	7524,00	150,48
фунгіциди: Фалькон	л	0,6	785,00	471,00
Пальне	кг	38,5	18,70	719,95
Мастила				36,00
Ремонт				188,72
Загально-виробничі витрати та інші				317,05
Амортизація				256,81
Заробітна плата:				
механізовані роботи	люд/год	7,95	40,00	318,00
ручні роботи	люд/год	2,75	20,00	55,00
Орендна плата за землю				680,00
Разом витрат на 1 га	грн			6390,01
Собівартість 1 тонни	грн			2587,05
Витрати на збут 1 тонни продукції	грн			206,96
Повна собівартість 1 тонни	грн			2794,01

Економічне обґрунтування вирощування вівса (в розрахунку на 1 га)

	Одиниці виміру	При урожайності 19,2 ц/га (середня урожайність за останні 5 років)		
		кількість	ціна за одиницю, грн	вартість-всього, грн
Виробничі витрати:				
Насіння	кг	190	4,50	855,00
Міндобрива: суперагро	кг	50	10,00	500,00
аміачна селітра	кг	100	8,00	800,00
Пальне	кг	33,5	18,70	626,45
Мастила				31,32
Ремонт				140,64
Загально-виробничі витрати та інші				236,27
Амортизація				159,48
Заробітна плата:				
механізовані роботи	люд/год	7,25	40,00	290,00
ручні роботи	люд/год	2,25	20,00	45,00
Орендна плата за землю				680,00
Разом витрат на 1 га	грн			4364,17
Собівартість 1 тонни	грн			2273,00
Витрати на збут 1 тонни продукції	грн			181,84
Повна собівартість 1 тонни	грн			2454,84

Економічне обґрунтування вирощування ріпаку ярого (в розрахунку на 1 га)

	Одиниці виміру	При урожайності 15,8 ц/га (середня урожайність за останні 5 років)		
		кількість	ціна за одиницю, грн	вартість-всього, грн
Виробничі витрати:				
Насіння	кг	5	30,00	150,00
Міндобрива				
нітроамофоска	кг	200	10,40	2080,00
аміачна селітра	кг	300	8,00	2400,00
Засоби захисту рослин:				
гербіциди: Галера Супер	л	0,3	2816,00	844,80
Селект	л	1,8	638,00	1148,40
Команд	г	0,15	2406,80	361,02
Пальне	кг	48,5	18,70	906,95
Мастила				45,35
Ремонт				396,83
Загально-виробничі витрати та інші				666,67
Амортизація				180,64
Заробітна плата:				
механізовані роботи	люд/год	7,5	40,00	300,00
ручні роботи	люд/год	1,53	20,00	30,60
Орендна плата за землю				680,00
Разом витрат на 1 га	грн			10191,25
Собівартість 1 тонни	грн			6450,16
Витрати на збут 1 тонни продукції	грн			574,20
Повна собівартість 1 тонни	грн			7024,36

Економічне обґрунтування вирощування гречки (в розрахунку на 1 га)

Показники	Одиниці виміру	При урожайності 9,6 ц/га (середня урожайність за останні 5 років)		
		кількість	ціна за одиницю, грн	вартість-всього, грн
Виробничі витрати:				
Насіння	кг	100	12,00	1200,00
Міндобрива - нітроамофоска	кг	100	10,40	1040,00
Пальне	кг	52,0	18,70	972,40
Мастила (5%)				48,62
Ремонт				163,05
Загально-виробничі витрати та інші				273,93
Амортизація				184,90
Заробітна плата:				
- механізовані роботи	люд/год	9,20	40,00	368,00
- ручні роботи	люд/год	8,40	20,00	168,00
орендна плата за землею				665,00
Разом витрат на 1 га	грн			5083,90
Собівартість 1 тонни	грн			5295,73
Витрати на збут 1 тн. продукції	грн			264,79
Повна собівартість 1 тонни	грн			5560,51

За даними 2010-2015 рр. маркетингових років та закупівельних цін на 15.05.2016 р. прогнозні цифри виглядають так : 1 т в грн

Культура	Повна со- бівартість 1 т	Закупівельна ціна	Надходження
Пшениця (озима)	2044	4200	2156
Кукурудза	2310	4305	1995
Соя	6025	9912	3887
Горох	3645	7833	4188
Соняшник	4726	11108	6382
Ячмінь	2794	3501	807
Овес	2455	3450	995
Ріпак	7024	7983	959
Гречка	5560	15000	9440

Враховуючи площу по 100 га на культуру та середню врожайність

Культура	Урожай	Ціна	Надходження
Пшениця	4	4200	8624
Кукурудза	6	4305	25830
Соя	1.5	9912	5830
Горох	2	7833	15666
Соняшник	2	11108	12764
Ячмінь	2.5	3501	20175
Овес	2	3450	19800
Ріпак	1.6	7983	1534
Гречка	1	15000	9440

Таким чином, від рослинництва можна очікувати 10 млн 302 тис. грн.

При відсутності надійної охорони ця цифра може зменшитися в рази, або як сьогодні приносить збитки.

Тваринництво

Наявні 200 корів, над якими відверто зрушуються, дають по 5 тисяч молока з жирністю до 4%.

При нормальному пасовищі та заготівлі кормів реально підняти надої до 8 т.

Закупівельна ціна 6 грн за літр є просто грабіжницькою

Вал :200 на 5 на 6 рівно 6 млн, з яких на рахунок збитки.

Висновки та пропозиції

1. Агрономічна дослідна станція – одне з кращих сільгоспугідь України.

2. Результати господарювання та невиконання свого прямого призначення може призвести до її ліквідації.

3. Самі скромні підрахунки свідчать про ймовірний платіжний баланс з показниками біля 15 млн грн плюс (зараз мінус 2 млн).

4. Наданий проект програми розвитку не є ідеальним, потребує вдосконалення та втілення в життя.

5. Проблеми, що лежать на поверхні автор в змозі вирішити за 1 місяць.

6. Позитивного сальдо платіжного балансу реально досягти через 1,5 роки.

7. Повну відповідність науковому підрозділу дослідницького університету реально досягти через 2 роки.